

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind
desfășurarea concursurilor pentru identificarea, evaluarea și selectarea proiectelor și
programelor locale de dezvoltare culturală

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii Guvernului este elaborat de către Ministerul Culturii
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
<i>2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ</i> Prezentul proiect de hotărâre prevede elaborarea Regulamentului, și anume: - <i>Regulamentul privind desfășurarea concursurilor pentru identificarea, evaluarea și selectarea proiectelor și programelor locale de dezvoltare culturală</i>, conform anexei. Proiectul este elaborat în vederea punerii în aplicare a prevederilor Legii nr. 12/2024 privind Fondul național al culturii. Totodată, în conformitate cu prevederile art. 6, alin. (1), lit. e) și d) care face referire la domeniile de intervenție ale Fondului și prevederile art. 11 alin. (2), din Legea supra menționată, Guvernul în termen de 6 luni, va elabora actele normative necesare pentru implementarea legii prenotate. De asemenea, aprobarea proiectului de Hotărâre, derivă din Raportul de extindere 2023 și constituie o prioritate inclusă în Planul Național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană pe anii 2024-2027, aprobat prin HG 829/2023 cu modificările ulterioare. Corespunzător, aprobarea hotărârii de Guvern cu privire la punerea în aplicare a Legii nr. 12/2024 privind Fondul național al culturii constituie o prioritate inclusă în Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2024, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 887/2023 (acțiunea nr. 504).
<i>2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative.</i> Elaborarea proiectului de act normativ (cu <i>Regulamentul supra-menționat</i>), este fundamentată pe experiența obținută în urma desfășurării Concursului proiectelor culturale, în baza solicitărilor, recomandărilor și propunerilor parvenite din partea reprezentanților autorităților publice locale, precum și în urma feedback-ului sectorului asociativ. Aceste inputuri au fost esențiale pentru identificarea oportunităților suplimentare de susținere a programelor de dezvoltare culturală la nivel local. Prin integrarea acestor sugestii și observații, proiectul de act normativ urmărește să răspundă mai bine nevoilor și așteptărilor comunității, promovând un cadru eficient și adaptat pentru susținerea și implementarea inițiativelor culturale. De menționat este faptul că, în ultimii 5 ani, au avut loc concursuri pentru propuneri de proiecte culturale, oferind organizațiilor necomerciale oportunitatea de a solicita finanțare pentru diverse inițiative culturale. Totuși, la aceste concursuri nu au fost eligibile și alte organizații culturale și/sau administrații publice locale de nivel I și II. Pentru a lua în considerare opinia publicului și a identifica activități adecvate pentru programele de dezvoltare culturală locală, Ministerul Culturii a consultat toate părțile interesate implicate în implementarea acestor proiecte. În urma acestor consultări și a analizei propunerilor primite, precum și în baza experienței acumulate din practica anterioară, Ministerul Culturii a elaborat prezentul Regulament destinat susținerii eficiente a proiectelor și programelor de dezvoltare culturală locală. Acest Regulament, împreună cu procedurile aferente, stabilește cadrul necesar pentru gestionarea resurselor financiare alocate din Fondul național al culturii. Scopul principal al acestui Regulament este de a asigura o administrare eficientă și transparentă a fondurilor, facilitând implementarea cu succes a inițiativelor culturale la nivel local. Prin acest proiect

de Hotărâre, Ministerul Culturii își propune să sprijine dezvoltarea culturală, promovând bunele practici și asigurând o alocare optimă a resurselor pentru proiectele de interes public.

Intrarea în vigoare a soluției normative propuse se explică prin faptul că aceasta completează cadrul normativ necesar aplicării prevederilor Legii nr. 12/2024 privind Fondul Național al Culturii. Elaborarea acesteia derivă din Raportul de extindere 2023 și este prevăzută în Planul Național de Acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru perioada 2024-2027, aprobat prin HG nr. 829/2023, cu modificările ulterioare.

De asemenea, este important de menționat că instituția responsabilă de implementarea proiectelor culturale și editoriale, parte a Fondului Național al Culturii, este Oficiul Național de Dezvoltare a Culturii, instituit și aprobat prin HG nr. 537/2024 din 24 iulie 2024.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Prevederile prezentului proiect de act normativ stabilește elaborarea *Regulamentului privind desfășurarea concursurilor pentru identificarea, evaluarea și selectarea proiectelor și programelor locale de dezvoltare culturală*. În acest sens, evidențiem următoarele elemente noi:

- 1) Noțiuni noi, precum: *contract de finanțare nerambursabilă, finanțare nerambursabilă, costuri eligibile, solicitant, beneficiar*.
- 2) Regulamentul stabilește condițiile și procedurile privind desfășurarea concursurilor pentru identificarea, evaluarea, selectarea și aprobarea proiectelor și programelor locale de dezvoltare culturală care beneficiază de finanțare nerambursabilă din Fondul național al culturii.
- 3) Regulamentul vizează obiectivele proiectului de Hotărâre și măsurile eligibile de finanțare;
- 4) Regulamentul stipulează condițiile, normele și procedurile de atribuire a finanțării din bugetul de stat pentru proiecte și programe locale de dezvoltare culturală implementate de către organizațiile de cultură a căror fondatori sunt autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi și doi.
- 5) În același timp, prevederile propuse vizează modul de contractare și monitorizare a implementării proiectelor și programelor de dezvoltare culturală locală, modul de organizare și gestionare a mijloacelor financiare alocate, precum și a proceselor de evidență și control asupra utilizării resurselor financiare.

De asemenea, sunt stipulate atribuțiile Comisiei de evaluare și selectare, fiind împuternicită să evalueze și să selecteze programele și proiectele eligibile, în conformitate cu criteriile și condițiile specifice aferente concursului.

Aprobarea proiectului HG va avea un impact considerabil asupra dezvoltării și promovării inițiativelor culturale la nivel local. Punerea în aplicare a prevederilor prezentului proiect de Hotărâre va contribui semnificativ la promovarea principiilor democrației participative și a bunei guvernări. Acesta va facilita implementarea bunelor practici în domeniul cooperării dintre societatea civilă și autoritățile publice centrale și locale, consolidând astfel relațiile și colaborarea dintre aceste entități. De asemenea, proiectul va contribui la dezvoltarea sectorului cultural prin creșterea gradului de transparență, coerență și sustenabilitate în promovarea dezideratelor de interes public. Prin aceste măsuri, se va asigura o mai bună aliniere a inițiativelor culturale cu nevoile și interesele comunității, promovând totodată un cadru de lucru mai eficient și echitabil pentru toate părțile implicate.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Opțiunea alternativă analizată este opțiunea de „a nu face nimic” care presupune păstrarea

situației existente.

În cazul în care nu s-ar interveni cu proiectul propus, atunci Legea nr. 12/2024 privind Fondul național al culturii nu ar putea fi implementată integral, or, ar lipsi cadrul normativ secundar pentru desfășurarea concursurilor pentru identificarea, evaluarea și selectarea proiectelor și programelor finanțate din fondul culturii.

Luând în considerare cele menționate și posibilele consecințe negative în cazul în care va fi aplicată această opțiune alternativă, calificăm opțiunea alternativă drept una irelevantă.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public.

Regulamentul privind desfășurarea concursurilor pentru identificarea, evaluarea și selectarea proiectelor și programelor locale de dezvoltare culturală este destinat să stabilească un cadru transparent și echitabil pentru alocarea de fonduri și resurse în domeniul culturii la nivel local. Impactul acestui regulament asupra sectorului public poate fi considerabil și se poate manifesta în mai multe moduri:

1. Promovarea competitivității și calității:

Prin stabilirea unor criterii riguroase de evaluare, regulamentul încurajează competiția între proiectele culturale. Acest lucru poate duce la o creștere a calității și inovativității proiectelor selectate, contribuind astfel la dezvoltarea unor oferte culturale mult mai variate la nivel local.

2. Dezvoltarea capacității administrative:

Sectorul public este responsabil pentru implementarea și monitorizarea regulamentului, ceea ce poate conduce la dezvoltarea unor competențe suplimentare în managementul proiectelor și în evaluarea performanțelor. Acest lucru poate fortifica capacitatea instituțiilor publice de a gestiona fondurile și resursele culturale în mod eficient.

3. Impactul asupra politicilor culturale locale:

Regulamentul poate influența formularea și implementarea politicilor culturale la nivel local. Prin stabilirea unor priorități și criterii clare, acesta poate orienta direcția în care se dezvoltă sectorul cultural la nivel local, aliniindu-se mai bine la nevoile și interesele comunității.

4. Contribuții pentru finanțare și resurse:

Aplicarea regulamentului poate afecta modul în care sunt distribuite resursele financiare pentru cultura locală. Într-un context de resurse limitate, acest regulament poate acorda suportul la direcționarea fondurilor către proiectele care oferă cel mai mare impact cultural și social, asigurând o utilizare mai eficientă a bugetului public.

6. Stimularea participării comunității:

Prin crearea unui sistem de concursuri și evaluări, Regulamentul poate stimula implicarea activă a comunității în dezvoltarea culturală. Acest lucru poate duce la o mai mare participare a organizațiilor locale și a cetățenilor în proiecte culturale, contribuind la o viață culturală mai dinamică și diversificată.

În ansamblu, Regulamentul contribuie la un mediu mai structurat și mai profesional în domeniul culturii locale, având potențialul de a aduce îmbunătățiri semnificative atât în calitatea proiectelor culturale, cât și în eficiența gestionării fondurilor publice.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimate

Implementarea prezentului proiect implică cheltuieli destinate susținerii financiare a inițiativelor și programelor de dezvoltare culturală locală. Aceste cheltuieli sunt acoperite prin Fondul național al culturii, care este destinat sprijinirii și promovării proiectelor culturale la nivel local. Fondul național al culturii prevede finanțarea proiectelor culturale și editoriale în 6 domenii de intervenție: *programe de susținere a proiectelor organizațiilor necomerciale din domeniul culturii; programe de susținere a activității editoriale și de traduceri literare; programe de susținere a revistelor culturale; programe de susținere a domeniului arte, studii și analize, inclusiv activități de formare profesională continuă din*

domeniul culturii; programe de dezvoltare culturală locală și programe de rezidență și mobilitate artistică și culturală.

Astfel, la etapa actuală, în bugetul Ministerul Culturii pentru anul 2024, pentru finanțarea proiectelor culturale și editoriale din domeniile de intervenție menționate *supra* au fost estimate/prevăzute mijloace financiare în valoare totală de 28,6 mln lei, incluse în Legea bugetului de stat pentru anul 2024, nr. 418/2023.

Totodată, în contextul în care, alocațiile Fondului au fost diminuate în procesul de modificare a Legii bugetului de stat pentru anul 2024 nr. 418/2023 (*Legea nr. 205/2024*), cheltuielile necesare pentru implementarea prezentului proiect de Hotărâre urmează a fi realizate în limita alocațiilor bugetare care vor fi aprobate Ministerului Culturii în Legea bugetului de stat pentru anul 2025 la **subprogramul 8502 „Dezvoltarea culturii”** (programul *Fondul național al culturii*).

Subsidiar, ținem să comunicăm că în documentul de planificare CBTM 2025-2027, aprobat prin HG nr. 561/2024, sunt prevăzute un volum de 31 mln. lei (2025), 32 mln. lei (2026) și 32,5 mln. lei (2027) în limitele stabilite pentru subprogramul **8502 „Dezvoltarea culturii”** (activitatea *Fondul național al culturii*).

Prin urmare, pentru implementarea prevederilor proiectului Hotărârii de Guvern, nu sunt necesare mijloace financiare suplimentare, altele decât cele prevăzute în Legea bugetului de stat pentru anul 2024, nr. 418/2023 cu modificările ulterioare (*Legea nr. 205/2024*).

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

Prezentul proiect de act normativ nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu cea a Uniunii Europene.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, pe pagina web oficială a Ministerului Culturii www.mc.gov.md, directoriul *Transparență decizională*, inclusiv pe platforma guvernamentală particip a fost asigurată plasarea anunțului despre inițierea procesului de elaborare a proiectului de Hotărâre - <https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-procesului-de-elaborare-a-proiectului-hotararii-guvernului-cu-privire-la-punerea-in-aplicare-a-legii-privind-fondul-national-al-culturii/12882>.

Proiectul Hotărârii, însoțit de Nota de fundamentare și Anexele au fost transmise spre consultare prealabilă către Ministerul Finanțelor și Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, ulterior, acesta urmează a fi avizat/expertizat de către autoritățile publice, instituțiile interesate și supus consultărilor publice.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul urmează a fi suspus expertizei anticorupție și expertizei juridice, iar constatările acestora vor fi incluse după recepționarea expertizei.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Nu este aplicabil

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Aprobarea proiectului de hotărâre a Guvernului nu implică modificarea, abrogarea sau aprobarea altor acte normative.

Secretar de stat

Andrei CHISTOL